

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1, 8. uri popoldne.

Štev. 86.

V Ljubljani, v ponedeljek 15. aprila 1889.

Letnik XVII.

Francoska prekucija in novošega šola.

I.

Ker se ravno bije boj za in zoper novo šolo, je torej primerno, da povzamemo, kar piše učeni francoski škof Freppel v svoji knjigi: „Francoska prekucija“ o novošegni šoli. Bere se tam sledeče:

Herbert Spencer ni kaj veren kristijan, gotovo ne pristaš verske šole, pa znamenito je vendar, kar mu narekava zdrava pamet o novošegni šoli. Piše o tem predmetu tako-le:

„Veliko zaupanja stavilo se je v novošegno šolo. Reklo se je sploh: morala se bode zboljšala, ko bodo ljudje bolj omikani in se jim razum obogati z raznimi vednostmi. Dejanja pa kažejo, da pričakovane sadu nismo dosegli. Kako neki? Ako se otrok nauči iz gotovih znamenj in črk sestavljati besede, ne dobi s tem še nobenega pojma o višjem svojem poklicu in njemu primernih dolžnostih. Gladko branje samo na sebi ne more človeka krepiti in mu voljo nagibati do dobrega. In naj otrok še tako urno zna številniti, to ga še ne bo odvrčevalo, da bi bližnjemu kaj hudega ne storil. Naj še tako pravilno piše, naj zna še tako gladko po slovničnih pravilih dolgi stavek razdeliti v posamezne dele, naj zna še toliko zgodovine in vé polno številniti na pamet, kedaj se je ta ali ona bitka vršila, radi tega še ne bo resnice spoštoval. Vsa taka vednost bode mogla tako malo oblažiti srce, kakor telovadba, ki utrjuje človeku le telesne ude. Gladko branje in po vseh didaktičnih pravilih sestavljene nove šolske knjige so bile naš up, na novi šolski zistem obračali smo vso svojo pozornost, pa smo se varali.“

Taka načela so vodila francosko ljudstvo pred in med prekucijo. Ljudi izobraževati brez verskega prepričanja, tako so zahtevali moderni pedagogi, to nadaljujejo še sedaj, naj se tudi glasoviti Herbert Spencer zoperstavlja. Nič ne pomaga, ako piše toliko slavljani Rousseau v pismu na d'Alamberta: „Jaz ne umem, kako more biti človek kreposten brez vere. Dalj časa sem sicer tudi jaz gojil enako slepilno misel, pa sem se je že zdavnej popolnoma znebil.“

Ne mudimo se toliko pri slepilni misli, katero so sedanji pedagogi od francoskih enciklopedistov podedovali. Ljudje pač ne mislijo veliko, ko vednost samo na sebi tako povzdigujejo. Veda pač ne bode osrečila človeka samega, ne pospešila blagostanja cele države; ona je le sredstvo, le pripomoček k življenju ali smrti. Ona lahko veliko dobrega stori, ako je v pravih rokah, veliko hudega napravi, ako se zlorabi. Naj jo vodi krepost, bogata je v dobrih napravah, ako je v oblasti pregrehe, je strašna za posameznega, pogubonosna celemu človeštvu. V prejšnjem stoletju so stavili v vednost vse upanje, ona naj bi odpravila vse zlo, a spoznali so, da je bila bolj strup, ki razjeda in umori, kakor pa hladilni lek, ki ozdravlja.

O vedi je to trdilo krščanstvo celih 18 sto let, tudi neverniki so že pred Kristusovim rojstvom prav enako trdili. Saj pravi Platon: Brez čednosti je vsa vednost zelo škodljiva. Na drugem kraju govori zopet: Vsaka vednost brez čuta pravičnosti in kreposti je le neka spretnost hudo storiti. Drugje piše: Nevednost ni najhujše zlo, tudi ne najstrašnejša šiba; velika vednost in zraven slaba odgoja je še strašnejše hudo. (Pl. de lege VII.)

Naša prekucijska pedagogika ne misli s Platonom. Ona pripisuje vednosti in znanju neko notranjo moč, ki človeka moralno zboljšuje. Prvič se je tak odgojevalni zistem vpeljal v šole pred francosko revolucijo. Leto 1789 je pa pokazalo, kam se pride z odgojo, katera se ne naslanja na versko podlago. Čez sto let niso nekateri vzgojevalci modrejši postali, zgodovina jih ni nič izučila, in zastoj jim pripoveduje, da s svojim napredkom niso še tako daleč prišli, kakor neverni modrijani. Saj Platon je že učil, da čednost obstoji le v tem, da posnemamo Boga, da je človeška duša odsev božje popolnosti, da čut pravičnosti in prave časti se more iskati le pri najvišjem postavodajalcu, kateri edini nam more ukazati to storiti in ono opustiti. Pravi vir človeške izobrazbe je le božja svetost. — Kdor tedaj loči čednost od Boga, ta ji vzame pravi vir in stalno podlago.

Pedagogi 18. stoletja kakor dandanašnji klanja joč se moderni šoli in njenemu zistemu gotovo niso

še skušali, kaj se pravi vzgojevati, ali nimajo pravega zaomena o vzgoji. Samo s šolsko knjigo, iz katere so zbrisali Boga, ne bodo mogli mladine k kreposti napeljevati.

Človeška narava je tako vrvnana, da raje želi in išče, kar ji ugaja, kar se ji zdi prijetno; narava zavrže vsako silo, ne mara za red. S čim se bode napačno nagnjenje ukrotilo? Z golo abecedo in računstvom gotovo ne! Kako pa vse drugače vpliva na vzgojo zavest, da je neko višje bitje, ki vidi vsa naša tudi najskrivnejša dela, ki preišče tako skrite misli, ki nas bode enkrat tudi po tem sodilo! Tedaj tudi ondi, kamor ne sega učiteljevo oko, kjer te ne opazijo ne oče ne mati, tam te vidi Bog, pred katerim je vse očitno. — Na krščanski podlagi so vzgojevali 1800 let; ko so začeli vzgojevati brez Boga, slepili so s tem sebe in druge. Bossuet pravi: „Kdor Boga ne ljubi, ta bo ljubil le samega sebe, ako nam še tako nasprotno zatrjuje.“

Dolenjska železnica.

Prošnja trgovinske in obrtnijske zbornice za Kranjsko v Ljubljani.

(Dalje in konec)

Z ukazom visokega c. kr. trgovskega ministerstva z dné 26. aprila 1885, št. 5345, se je konzorciju, obstoječemu iz zastopnikov deželnega odbora, občinskega sveta deželnega glavnega mesta Ljubljane, trgovinske in obrtnijske zbornice, kranjske hranilnice in izvedencev, dalo dovoljenje, da izvrši tehnična pripravljavna dela za lokalno železnico od Ljubljane do Novega Mesta in Krškega in od Ljubljane skozi Ribnico do Kočevja.

Tehnični izdelek za dolenjske lokalne železnice Ljubljana-Grosuplje-Hudo-Trebnje-Novo Mest-Straza, Ljubljana-Žužemperk-Novo Mesto in Grosuplje-Ribnica-Kočevje se je leta 1886 visokemu c. kr. trgovskemu ministerstvu predložil ter se je prosilo za presojo načrtov. Z ozirom na to vlogo je visoko c. kr. trgovsko ministerstvo z ukazom z dné 3. okt. 1886, št. 23.760 c. kr. deželni vladi naročilo uradno poslovanje v smislu §§ 10. do 14. ministerstvene

LISTEK.

Štiri dni na bojiščih.

Pripoved vojaka z odrezano nogó. — Spisal V. M. Garšin.)

(Dalje.)

Napijem se. Voda je topla, a ne še pokvarjena, in vrh tega je je mnogo. Preživel bom še nekoliko dnij. Pomnim, v neke knjižici je pisano, da brez jedi more preživeti človek več tednov, če ima le vodo. Da, priobčena je v njej tudi dogodba nekega samomorca: Moril se je z gladom, a živel je zelo dolgo, ker je pil.

Nu, in kaj? Če preživim še kakih pet, šest dnij, kaj bom na boljšem? Naši so šli naprej, Bolgari se razkropili. Ceste ni blizu. Vse ravno, umreti treba. Razlika je tolika, da se ne bom mučil tri dni, nego celi teden. Ni li bolje končati? Kraj mojega soseda leži njegova puška, izvrstna angleška puška. Treba samo iztegniti roko; potem jeden gib, in konec. — Patroni se kupoma valjajo

krog njega. Ni se mu posrečilo, da bi bil vse izstrelil.

Torej da končam ali — čakam? Česa? Rešenja? Smrti? Čakati, dokler ne pridejo Turki ter začno dreti kožo z ranjenih mojih nog? Bolje je, da se sam ...

Ne, malodušnemu biti ne gré! Boril se bodem do konca, do zadnjih sil. Če me le najdejo — rešen sem. Morebiti kosti neso zadete, zacélijo me. Videl bom dom, mater, nevesto Márico ...

Bog ne daj, da bi zvedeli vso istino! Mislita naj, da sem kakor bi trenol bil ubit. Kaj bode ž njima, če zveste, da sem se mučil dva, tri, štiri dni!

V glavi se mi vrti; potovanje k sosedu me je izmučilo do dobra. A vrh tega še ta grozni smrad. Kako je počrnel! ... Kaj bode ž njim jutri ali pojutrnj! Tudi sedaj ležim tukaj samo zato, ker nimam moči, da bi se udaljl. Opočijem si in zlezem na staro mesto; kakor nalašč, veter piše od tod: nosil bode smrad od mene.

Do céla onemogel ležim. Solnce mi žgè lice in roke. Dobro bi bilo, da bi se s čim pokrtil. Da bi vendar prišla skoraj noč: to bode, kaže se, druga. Misli se zapletajo, onesvestim se.

* * *

Spal sem dolgo, ker bila je že noč, ko sem se probudil. Vse kakor prej: rana boli, sosed leži debel in nepremičen, kakor je ležal. Ne morem ne misliti o njem. Je-li sem ostavil vse milo in drago, vse blizke mi ljudi, šel tisoče vrst daleč, stradal, prezebal, mučil se, znojil se; je-li ležim naposled, sedaj, v teh mukah samo zaradi tega, da sem ubil tega nesrečnega Turka? A je-li sem stvoril kar si bodi drugega razven tega uboja?

Uboj, ubojnik! ... in kdo? Jaz!

Ko sem zamislil iti v borbo, nesta me mati in Márica pregovarjali, če prav sta britko plakali za menoj. Bilo mi jih je žal, a slep, odtrgal sem se od njiju solz. Nesem razumel (a sedaj razumem), kaj sem delal z blizkimi mi bitji.

Minolo se ne dá premeniti! A kako rad bi premenil ter popravil.

In kako čudno so se vedli z menoj mnogi znanci radi tega koraka.

„Nu, gré, bedak, a sam ne vé, čemu!“

Kako so mogli tako govoriti, ko so vendar sami hvalili junaštvo in ljubezen za domovino in druge take stvari. Pač so videli, da sem se do-

naredbe z dne 20. maja 1880, drž. zak. štev. 57, katero poslovanje bo imelo gledé na to, da konzorcij še ni stavil predlogov o izvršitvi nameravane železnice, edino le ta namen, da se pojasni, kateremu izmed obeh predlaganih načrtov naj se dá prednost z ozirom na krajevne in sploh pri tem odločilne razmere, oziroma katera proga se bo v poštev jemala pri poznejše omogočeni izvršitvi.

To izročeno uradno opravilo se je v novembru 1886 tudi izgotovilo ter je bil njegov izid ta, da se je določila proga Ljubljana-Grosuplje-Hudo-Trebnje-Novo Mesto-Straža in Grosuplje-Ribnica-Kočevje kot ona, za katere uresničenje naj se deluje.

Zgradba dolenjske železnice je za te kraje vprašanje življenja. Ta prostrani vzhodno-južni del dežele je izključen od neposredne zveze in nujna potreba zahteva, da se kolikor moč hitro odpravi to stanje, ki se z narodno-gospodarskega stališča ne more dolgo več vzdržati. To se pa more le tedaj doseči, če se važnejši, gledé kmetijskega in gospodarskega pridelovanja, trgovine in obrta še sedaj pri nezadostnih prometnih sredstvih odlični kraji uvrsté v železnični promet z zgradbo napominanih dveh lokalnih železnic, kateri bi se zvezali z obstoječimi, v Ljubljano držječimi železnicami.

Za zgradbo teh lokalnih železnic govoré tudi ugodne razmere izvirnega pridelovanja in trgovine. V iztoku dežele prevladujeta živahno kmetijstvo in prostrano vinorejstvo, jug pa ima neusahljivo bogastvo gozdarstva in silne sklade rujavega premoga, kateri se večinoma niso mogli plodonosne izrabiti zaradi prevelike daljave od goriva potrebujočih krajev in predrage vozarine. Vsakovrstni kmetijski kakor tudi obrtni izdelki ne morejo pri majhni porabi na svetovnem trgu tekmovali z drugimi deželami, ki so obdarovane z železnicami. To veljá posebno za Dolenjsko, ki ima plodonosno zemljo, precejšnje vinorejstvo, prostrane gozde, že sedaj znamenito industrijo z železom in vsled velikih kovinskih skladov, neizmernih skladov rujavega premoga, lesnega bogastva in vodnih sil vse pogoje za večjo obrtnost; toda to slednjo morejo omogočiti le železnice. Kakovost dolenjskega kmetijstva obljubuje vso drugo kulturo in plodonosnost mimo današnje, ako mu bodo pri tem pomagali obrti. Mnogi gozdi, mej temi prvotne šume, dajo najizvrstnejše gozdne pridelke, katerih pa večinoma še niso mogli pripe-ljavati na veliki trg.

Veliki skladi rujavega premoga pri Kočevju, Črnomlju, Mirni in drugod leže danes še kot velikanski zakladi zakopani in skoraj popolnoma nedotaknjeni.

Železninska tovarna v Dvoru bi mogla jako pomnožiti izdelovanje, in ker bili po izvršitvi železnice vsi pogoji dani za vspevanje obrtnih naprav, oživile bi se nedvojbeno mnoge nove.

Kakó bi napredoval lesni obrt? Vse nade gledé napredka kulture in produkcije pa so nepogojno odvisne od železnice, ki bi se vila skozi deželo.

Ponižno podpisana zbornica méni, da jej ni treba navajati podrobnostij o tem, koliko bi donášala železnica, katere podrobnosti so se stavile na podlagi kolikor mogoče natančnih poizvedovanj,

kajti navajanje in utemeljevanje takih podatkov bi napravilo predležčo prošnjo preobširno.

Ponižno podpisana zbornica si usoja tedaj navesti tukaj le nastopne podatke, katere jej je podal konzorcij:

Obe progi Ljubljana-Grosuplje-Novo Mesto-Straža in Grosuplje-Ribnica-Kočevje imata skupno dolžnost 131,5 kilometrov. Dejanjski troški z interkalarnimi obrestmi vred, izimši pa rezervni zaklad in troške za pridobitev denarja, proračunjeni so pri dveletni gradnji za obe progi na 9.347.000 gld. Občine, ob katerih bi tekla železnica, imajo prebivalstva 222.314 duš. Z ozirom na slične dohodke lokalnih železnic z enakimi razmerami gotovo ni letni dohodek 700 gld. od kilometra vsaj za začetek previsok ter bi znašali dohodki od osebnega in prtljažnega prometa na celi progi 92.400 gld. Računalo se je na podlagi natančnih poizvedovanj z letno množino tovorov 88.300 ton z dohodkom 420.100 gld. Ako se izračunijo pravilni troški 1800 gld. od kilometra, pričakovati se smé za sedaj čist dohodek 274.900 gld., kar bi dajalo pri naloženi glavni 9.350.000 gld. obrestovanje treh odstotkov. Pri tem pa se mora še povdarjati, da se pri izračunavanju tovarne množine ni oziralo na ru-javi premog, in se tedaj nista postavila za to niti množina niti znesek. Isto tako se ni oziralo na kovine, kamenje, apno in opeko, kakor tudi ne na tovarni promet v ljubljanski okolici in krajevni tovarni promet mej posameznimi postajami, ker se tak promet oživi še-le tedaj, ako se dobi prometno sredstvo.

Če se to v poštev jemlje in uvažuje, da se bo zvišal promet, zanašati se smemo za gotovo da se bo kmalu in bistveno zvišalo tudi zgorajšnje obrestovanje okroglih treh odstotkov.

Po poročilih, ki so došla ponižno podpisani zbornici, izjavile so se vdeležene občine, kakor tudi posamezni interesentje, da bodo podpirali gradnjo dolenjske železnice deloma z neplačnim odstopom zemljišča, deloma z neplačno prepustitvijo raznih snovi, deloma z jamčenjem za obresti in na druge načine. Kolikor se more iz teh izjav sklepati, bode donesek razmeroma velik ter se smé za gotovo pričakovati, da bodo podjetje pospeševali veliki posestniki, obrtna in rudarska podjetja, kranjska hranilnica v Ljubljani in tudi deželno glavno mesto.

Po poročilih deželnega odbora je smatral deželni zbor zadevo za toliko dozorelo, da se je izjavil, kakó naj dežela pospešuje železnično gradjenje, ter je sklenil nastopno:

„1. Dežela Kranjska zagotavlja za zgradbo dolenjskih lokalnih železnic Ljubljana-Grosuplje-Hudo-Trebnje-Novo Mesto-Straža in Grosuplje-Ribnica-Kočevje donesek 500.000 gl. (petstotisoč goldinarjev.)

2. S tem zneskom se bo dežela Kranjska vdeležila pridobitve glavnice v namen zgradbe zgoraj imenovane dolenjske lokalne železnice takó, da bo prevzela delnice za zgradbo te železnice ustanovljene delniške družbe v znesku 500.000 gld. a. v. papirnate vrednosti. Izmed delnic se bodo one vzele, katere bo prevzela državna uprava z zneskom, dovoljenim v ta namen. Vdeležba dežele pa je odvisna od tega, da

a) se državna uprava pridobitve glavnice vdeleži s primernim zneskom, za kateri prevzame delnice; da dalje

b) kraji in občine, katerim bo koristila železnica, primernim načinom pospešujejo zgradbo železnice; potem

c) da pokrijejo obrtniki, rudarska podjetja in drugi interesentje 400.000 gld. s tem, da prevzamejo prvotne delnice po pari-kurzu; in konečno

d) da zavaruje pridobitev ostale glavnice bodoči koncesionar z izdajo prioriteten in prvotnih delnic delniške družbe, ki se bo ustanovila.

3. Določba odstotnega postavka dividende, ki pristuje izdanim prioritetam, predno bodo prvotne delnice opravljene do dividende, prepušča se državni upravi.

Delnice, katere bo prevzela dežela, morajo imeti iste pravice, kakor od države prevzete delnice delniške družbe, ki se bo ustanovila.

4. Dežela bo prevzela delnice od leta 1892 naprej v enakih letnih rokih in v onih obrokih vplačevala, katere bo določila državna uprava za delnice, prevzete od države.

Prvi rok se nikakor ne smé prej vplačati, predno se poprej in pravilno ne bo dokazalo vplačanje in poraba ostale stavbene delnice, katere ne pokrije državni zaklad in dežela, in dokler nista imenovani lokalni železnici v smislu koncesije dogotovljeni in javnemu prometu izročeni.

5. Deželnemu odboru se naroča, da v prihodnjem deželnem zboru stavi primerne predloge, kakó naj se preskrbi sklenjeni znesek.“

Ponižno podpisana zbornica je mnenja, da so vdeleženi krogi storili vse one korake, kateri so se mogli od njih pričakovati, da se na podlagi pridobljenih uspehov s pomočjo države zagotovi zgradba železnice.

Zaradi tega izreka na podlagi soglasnega sklepa ponižno prošnjo:

„Visoki deželni zbor naj blagovoli priznava je navedene razloge visoki c. kr. vladi priporočati, da se nujno na-nje ozira, da v kratkem predloži postavbo, ki bi namerjala uresničenje dolenjskih lokalnih železnic, in da se z izdatnim zneskom vdeleži pridobitve glavnice.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. aprila.

Notranje dežele.

Vlada bo že tekom proračunske razprave večkrat omenjeni *šolski postavitni načrt*, s katerim se bo splošnji šolski zakon predručal, zagotovo v prvih dneh maja predložila gospodski zbornici.

Schönbornov *kazenski zakonik* razpravljajo vsi listi; fakijsni seveda neugodno o njem sodijo. „N. F. P.“ pravi, da zakonik ni nič pridobil takó s Schönbornovimi kakor s Pražakovimi dostavki. Posebno je židinja zavzeta, da se je kazni zvišala za bogokletje, katero zakrivi po novem zakoniku tudi oni, ki skuša rušiti vero na Boga ali pa javno pokaže, da zaničuje vero.

Ogerski državni zbor je brez razprave v tretjem čitanju potrdil postavbo o prepovedanih srečkah; sprejel je tudi podržavljenje železnice Budimpešta-Pečuh.

Vnanje države.

Knez *črnogorski* je z jako toplimi besedami odgovoril na notifikacijo o vladnem nastopu srbskega kralja Aleksandra. Izraža upanje, da se bodo ohranili sedanji prijateljski odnošaji mej obema državama.

Mej *bolgarskim* ministerskim predsednikom in princem so poravnana vsa nasprotja. To jako v oči bode opozicijo. Cankov in tovariši so sedaj izprevideli, da jim še noče zasijati čarja — vladnega krmila. Cankov, ki je v Belgradu čakal, da se izvrši v Sofiji uzoden prevrat in v tem slučaju takoj odpotuje v Sofijo, se je naveličal čakanja ter se je preselil v Rumunijo.

Ruski državni glasnik objavlja na podlagi preiskovalnih listin znano Ašinovo zadevo, ob enem pa izpovedbo ruskega podkonzula Ivanova, katerega je vlada v tej zadevi poslala v Suez. Ašinov trdi, da se je nenadoma pričelo bombardovanje. Ozemlje, katero so bili zasedli Rusi, niso bila francoska tla. Ašinov tudi pravi, da so mu Francozje ukradli 45.000 rubljev.

Dne 9. t. m. je škof Freppel v *francoski* zbornici jako duhovito pobijal sestavo senata kot izrednega sodišča. Rekel je mej drugim: „Današnji senatorji niso dosmrtni člani senata ter se morajo zaradi tega pri vsakem svojem činu vprašati, kakov vpliv bo imel na njihovo zopetno izvolitev. Pri takih razmerah ne sodi samó sodnik, ampak politični na-

mogel vse te hvaljene hrabrosti, a vendar so govorili, da sem „bedak“!

Popeljem se v Kišenev. Navlekli so ná-me vsakoršnih vojnih potrebustij. Zakorakam vkupe s ti-soči, katerih se je pač nemnogo nabralo radovoljno, kakor jaz.

Rezek jutranji veter zapiše. Grmovje se zatrese, na polji zaspana ptička vsferi. Zvezde pogasnejo. Temno sinje nebo je zasivelo. Nastopa tretji dan mojega mučenja.

Tretji... Koliko jih bode še? Vsekako ne mnogo. Zeló sem oslabil in, kakor se kaže, ne morem se odmeknoti od trupla. Skoraj si bodeva jednaka.

Treba napiti se. Trikrat na dan bodem pil: zjutraj, opoldne in zvečer.

* * *

Solnce je vzešlo. Ogromen njegov krog, ves presekán in razdeljen s črnimi vejami grmovja, rdeč je kakor kri.

Danes bode, kaže se, vroče. Sosed moj, kaj bode s teboj? Že sedaj si grozen.

Da, grozen je. Lasje so mu začeli izpadati. Koža njegova, od prirode črna, obledela je in ožol-

téla; nabuhlo lice jo je nategnolo, da je počila za ušesom. Tam so se gnetli črvi. Nogé, zategnene v škornje, napéle so se, ogromno namehúrile. Ves je neizrečeno zabuhel. Kaj stori solnce danes z njim?

Neznosno je ležati tako blizu njega. Treba se je udaljiti, veljaj, kar hoče. A zmorem li? Roko še morem dvignoti, otvoriti steklenico, napiti se; a morem li premakniti težko, nepregibno svoje telo? Vendar se bodem premaknol, če prav ne mnogo.

Vse jutro mi preide v takem premikanji. Bolečina je silna; a kaj mi je sedaj do nje. Pozabil sem že, kako se ima zdravje? Navadil sem se že nekako bolečine. Udaljil sem se to jutro za dva sežnja ter očutil se na prejšnjem mestu. A ni me dolgo hladil sveži vzduh; kák bi pač tudi mogel biti sveži vzduh pet korakov od gujijočega trupla. Vter se premení in pripihuje mi znova smrad, tako silen, da me slabi. Prazni želodec se mučno in krčevito stiska, vse notranjosti se prevračajo. A smrdljiv okužen vzduh kar siplje ná-me.

Stisne me obup, plačem... plačem... kakor malehno dete.

(Konec sledi.)

sprotnik zoper nasprotnika; bati se moramo, da bo ob enem s sodnikom obsodbo proglaševala strankarska strast." — Dne 12. t. m. je senat volil preiskovalno komisijo iz senatorjev: Merlina, Cazota, Cordelet-a, Traxieuz-a, Muniera, Marcère-a, Demôle-a, Lavertujona, Morelleta in podpredsednika Humberta. Seja se je popoldne ob 3. uri pričela. Predsednik je prečital državno listino, ki imenuje senat za izredno sodišče. Navzoči so bili skoraj vsi senatorji. Delbreil in Leon Renault sta pismeno naznanila predsedniku, da se ne bodeta vdeleževala sej, ker ne moreta priznavati senatu pravice, da bi sodil narodovega zastopnika. Generalni prokurator Baurepaire je prečital zatočnico, potem je pa senat v tajni seji sklenil z 210 proti 55 glasovom, da se prične preiskava. V soboto je preiskovalna komisija, ki bo imela dela za mesec dni, izvolila svojim predsednikom Merlina. — Združena desnica senata je predvčeraj enoglasno sklenila ugovor zoper izredno sodišče, ker to nasprotuje pravici. „Pričakuje pa zaupno, da bo narod sam pravično razsodil mej onimi, ki so naklonjeni splošnji volilni pravici, in mej onimi, ki jo zatirajo.“

Iz Rima se poroča dne 12. t. m.: „Včeraj je došlo tisoč *italijanskih* izseljencev iz Kostarike nazaj. Zidati bi bili morali železnico, a so bili zlobno oropani, da se jih je vlada usmilila ter na svoje troške poslala v domovino. Vsi pravijo, da niso dobili nikakoršnih denarnih pisem, podkonzul je bil s podjetniki v zvezi zoper uboge izseljence.“

Belgijski neodvisnjaški poslanec Somzé je povabil k sebi na obed diplomatski kor in ministre ter jih iznenadil — z Boulangerjem. Zaradi tega je minister zunanjih zadev, princ Chimay, poslanca Somzéja obdolžil, da ga je hotel spraviti v Boulangerjevo past; Somzé mu je oporekal, češ, povabil ni ministra zunanjih zadev, ampak princa Chimay-a. Slednji je odgovoril, da v Somzéjevo hišo odslej ne bo stopil niti princ, niti minister. — General Boulanger je v bruseljski podružnici banke „Crédit Lyonnais“ naložil osem milijonov frankov. Od kod neki ima ta denar?

„Agence Roumaine“ objavlja: „Izid zadnje *rumunske* krize, sestava novega konservativnega ministerstva pod L. Catargijem je le posledica zahtev parlamentarnega položaja in notranje politike, ki nikakor ne bo vplivala na razmere nasproti inozemstvu.“

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 14. aprila. († Fran Hribar.) V soboto dopoldne izročili so v Vodicah materi zemlji truplo nadepolnega duhovnika Frana Hribarja, kateri je umrl še-le v 28. letu svoje starosti. Pogreb je vodil preč. g. Jan. Oblak, dekan kamniški, v navzočnosti mnogih č. gg. duhovnikov iz okolice in nekaterih bogoslovcev iz Ljubljane. V ginljivem govoru kazal nam je preč. g. dekan, koliko lepih näd je gojil v svojem srci, katere so zdaj z njim vred umrle na veke. Živo nam je slikal spretni govornik veliko razliko med 12. avgustom pret. leta, ko je prvič opravljal sv. daritev v veselje svoje rodovine, cele župnije vodiške in tudi cele škofije, katera je v njem pridobila gorečega delavca v vinogradu Gospodovem — in mej današnjim dnevom, ko njegovo truplo mrtvo na odru leži in po njem žaluje njegova pobožna mati, skrbni oče, ljubeča brata in sestre. Kratko je bilo njegovo delovanje — trudil se je takorekoč eno samo uro, pravi preč. g. govornik nadalje — vendar upamo, da mu je Bog tudi ta njegov trud obilno poplačal v nebesih.

Pogreb je bil slovesen. Petje pred hišo, pri slovesni sv. maši za mrtve in na pokopališču oskrboval je znan kvartet iz Ljubljane. Pogreba se je vdeležila vsa prostrana vodiška župnija in mnogo njegovih častilcev z Brezovca, kjer je pokojni kapelanoval.

Pokojni Fran se je porodil v Mengešu leta 1861. Ljudsko šolo je dovršil v Kamniku. Vstopil je leto pozneje v ljubljanski gimnazij, kjer ga je materialno podpiral brat mu Ivan in ga pozneje ves čas njegovega šolanja popolnoma vzdrževal. Obiskoval je gimnazij v Ljubljani, Novem Mestu in po dokončane osmeje šoli v Celji vstopil je v ljubljansko bogoslovje leta 1884. Bil je vseskozi blag, plemenit značaj; vžival je splošno ljubezen svojih součencev in ni ga bilo, komur bi se ne bil prikupil s svojim skromnim, možatim in odkritosrčnim vedenjem.

Kot dijak je bil iz celega srca navdušen za vse lepo in blago in neumorno si je prizadeval, da bi kedaj postal koristen ud človeške družbe in vreden sin svoje drage domovine. Da bi si svoje znanje izpopolnil, baval se je v prostih urah s sorodnimi slovanskimi jeziki. Pridno je sodeloval pri „dijaških besedah“ v Novem Mestu in pohvalno izvrševal odkazane mu slovenske vloge, naj so bile vže deklamacije ali predstave. Pomagal je ustanoviti „dijaško literarno društvo“, kateremu je bil namen, dejanjsko urediti se v materinščini z izvirnimi spisi pod nad-

zorstvom enega g. profesorja. Pokazal je tu svoje spretno pero z mnogimi dobrimi spisi in po pravici je bilo pričakovati obilo sadu njegovega truda, da mu ni britka smrt nenadoma pretrgala niti življenja.

Ranjki pa ni bil samo vreden sin svoje domovine, ostal je tudi vedno zvest resnicam sv. katoliške cerkve. Sredi vihnega in burnega dijaškega življenja, ko jih toliko žalibog! — krene na slabo pot, ohranil si je srce mirno, — dušo čisto in že zgodaj je sklenil posvetiti se vzvišenemu, težavnemu in toliko odgovornemu duhovniškemu stanu.

Ta iskrena želja se mu je izpolnila lansko leto, ko je v Vodicah prvič opravil sv. daritev tako slovesno, pristrčno in ganljivo ob enem, kakor sem slišal iz ust nekega dostojanstvenika, da dotlej še ni videl tako ginljivih novih maš.

Nada, da se mu bo že dlje časa rahlo zdravje okrepilo v zdravem zraku na deželi, ni se uresničilo. Nevtrudljivo je deloval v duhovnem pastirstvu, dokler mu niso moči opešale; želel si je oddiha pri svojih dragih stariših ter si dobiti novih moči — kar nas nepričakovano dirne vest o njegovej smrti!

Po pravici žalujejo po njem njegovi stariši, brata in sestre, saj jim je bil vedno zvest, pokoren sin in ljubeč brat; žalujejo pa po njem tudi obilni njegovi prijatelji in znanci. P. A. K.

Izpod Gore na Gorenjskem, 12. aprila. (Razne stvari.) Veliko žrtev so že kôze letos zahtevale. Do konca marca t. l. je na Dolenjskem več stotin ljudi za osepicami umrlo, in vendar še vedno razsajajo. Kar zadene gorenjsko stran, bolezen v Moravčah poenjuje, v Krašnji pa in na Vranji Peči pa še vedno precej razsaja. Upamo, da bode zdaj v toplem vremenu ta bolezen ponehala.

Kmetovalcem more se vesela novica javiti, da je zadnji čas precej živahna kupčija z govejo živino, katera se je precej podražila. Danes so ljudje priporočevali, da na somnji v St. Gotardu je par volov 20—25 gld. več stalo, kakor pred dvema mesecema. Na bolje se je pa obrnilo tudi v lukovškem somnju dné 26. marca, kamor je prišlo mnogo kupcev, nekateri tudi iz Višnje Gore, ker so po Dolenjskem zaradi osepnic skoro vsi somnji prepovedani. Tu je bila kaj živahna kupčija, in ker ljudje niso ravno veliko živine prignali, so kupci hitro pokupili debele volje in krave. Lepe živine je še celó zmanjkalo, tako da nekateri kupci niso nič dobili. Ta živahna kupčija ima za ljudi dobre nasledke, ker so si nekoliko opomogli in so že precej pri denarjih. Sploh kaže letošnja pomlad prav dobro za kmetovalce. Ozimina, pšenica in reč je dobro zaraščena, posebno na ljubljanskem polji, in ker aprila meseca na vsak drugi dan dežuje, si ljudje obetajo veliko sena in žita, kakor pravi stara nemška prislovica: „Nasser April und kübler Mai bringen viel Getreide und Heu.“

Na ljubljanskem polji so videti ob cesti zasa-jene lipe od pokopališča do Verbančkove gostilne. Ne vém, kako je to, da so lipe sadili. V prejšnjem času ste bili dve vrsti velikanskih jagnjet, katere so pa pred petnajstimi leti posekali, le še dva ste-jita tik kovačije na Ježici v spomin starih časov. Kaj lepo je bilo videti s gorenjske ceste tje na vrsto dreves ob dunajski cesti.

Čudno se človeku dozdeva, da so lipe sadili, ki velike zrastejo, delajo veliko senco ter polju mnogo škodujejo. Bolje bi bilo, ko bi se bilo sadno drevje tam sadilo, ki kaj sadu obrodi ob velikih cestah, kakor je to na Notranjskem ob veliki državni cesti in ob vseh cestah na Čškem v navadi.

Ko že veliko ljubljansko cesto in nasad opisujem, naj še nekoliko o Ljubljani omenim. Naše glavno mesto bo čedno in zdravo postalo, ko se bode vodovod z zdravo vodo napeljal in silno potrebna kanalizacija dovršena.

Mesto se je v zadnjih dvajsetih letih zeló razširilo. Zlasti hiše okoli hranilnice so kras mestu.

Ko so tobakarno tam ustanovili, treba je bilo res misliti za zadostna stanovanja kakim 2000 delavkam. A zdaj pa ne bo treba več zidati, ker je že tako sedemdeset stanovanj praznih. Prebivalcev ima kakih 26.000, hiš kakih 1800. Prebivalstvo bi se le potem više množilo in nove hiše bi bilo treba zidati, ko bi v Ljubljani napravili nove tovarne, nove šole, obširne centralne urade, in tudi ko bi se gradila dolenjska železnica.

Naj še nekaj dostavim o pasji steklini Zopet smo čuli, da je v Litiji pes stekel in da so pri konjedercu v Domžalah steklega psa ubili. Čudno, da ni konca te pasje bolezni. V Ljubljano se je v zadnjih tridesetih letih večkrat kak stekel pes pri-

klatil. Pa skoro vselej je prišel z dunajske ceste ali od Save gori, nikoli pa ne od zahoda. Človek bi skoro mislil, da je pasja steklina na izhodni strani vdomačena. Gotovo je, da na tej strani je bilo vedno silno veliko psov, večinoma nepotrebnih, in zato smo bili lani prav hvaležni, ko je konjederec po moravski dolini in ob cesti med Domžalami in St. Ožbaltom prav veliko psov polovil in pokončal.

Dnevne novice.

(Shod volilcev II. razreda) bode danes zvečer ob 7. uri, volilcev I. razreda pa jutri zvečer ob isti uri v mestni dvorani.

(Volilni shod) za III. razred se je vršil včeraj; prišlo je okoli 50 volilcev. Predsedoval je odbornik g. Ig. Valentinčič ter naznanil, da praviloma izstopita gg. dr. Gregorič in A. Klein. Po daljšem razgovoru je večina sklenila priporočati gg. Kleina in mizarskega mojstra Ludovika Widmayerja.

(Gospodska zbornica državnega zbora) je izvolila v delegacije med drugimi kneza Windischgrätza in viteza Miklošiča.

(Odbor za katoliški shod na Dunaji) nam je poslal naslednje naznanilo: Generalno vodstvo c. kr. državnih železnic, cesarja Ferdinanda severna, avstro-ogerska državna in severo-zahodna železnica so dovolile, da morejo vdeleženci katoliškega shoda pri vseh vlakih, tudi kurirnih in brzovlakih, za potovanje na Dunaj od dné 29. aprila do 2. maja in za povratek od 29. aprila do 8. maja voziti se v prvem razredu za vožnji listek drugega razreda, v drugem za vožnji listek tretjega in v tretjem s polovičnim listkom drugega razreda. Južna železnica je dovolila za tretjino znižano vožnjo ceno. Na avstro-ogerskih državnih in severo-zahodni železnici zadostuje, da se vdeleženec izkaže z vstopnico; na c. kr. državnih, severni in južni železnici so potrebne še posebne legitimacije (na državnih rumene, na severni rudeče, na južni bele). Dotične legitimacije se dobodo pri gosp. dr. Simonu Hagenauer-ju, I. okraj, Wollzeile št. 13 na Dunaji. Vsak vdeleženec mora pred odhodom s črnolom izpolniti prazne rubrike ter podpisati svoje ime, vožnji razred itd. Znižane cene pa niso veljavne za druge črte ali prestanke na povratku.

(Osebnosti.) Vladni tajnik v Celovci, gospod Fran Kolenz, je imenovan okrajnim glavarjem na Koroškem. — Začasni kustos kranjskega muzeja, gosp. prof. Alfonz Müllner, je dné 8. t. m. nastopil svojo službo. — Načelnik tukajšnjega rudarskega urada, gospod dr. Ruch, je premeščen na Dunaj.

(Nova slovenska knjiga.) Znani slovenski pesnik gosp. Ant. Funtek je izdal nov pesniški proizvod: „Godec“. — Poleg narodne pravljice o vrbskem jezzeru. Knjigo je založila Ig. Kleinmayer in Bambergov knjigotržnica v Ljubljani in se dobiva po 1 gld. 20 kr., elegantno vezana po 1 gld. 80 kr., po pošti 5 kr. več. Obljubljena nam je obširnejša ocena.

(Občni zbor „Pisateljskega društva“) se je vršil minolo soboto. Predsednik g. dr. Vošnjak se je v nagoveru spominjal tekom leta umrlega društvenega tajnika g. prof. A. Raiča. Tajnik g. A. Žumer je poročal o društvenem delovanju, blagajnik o denarnem stanju. Društveno premoženje znaša 1369 gld. 98 kr. V odbor so bili izvoljeni gg.: dr. Vošnjak, predsednikom; odborniki pa: Fran Levec, Luka Pintar, A. Žumer, Simon Rutar, Ivan Tomšič in Anton Svetek.

(Umrli) je pri sv. Križu pri Moravčah minoli petek č. g. Josip Vodé, upokojeni duhovnik tržaške škofije. Rodil se je v dolski župniji ob Savi dne 16. febr. 1811, posvečen l. 1839. Letos bi bil torej zlatomašnik. Blagi pokojnik že več let ni mogel iz postelje. N. v m. p.!

(Toča.) Od sv. Katarine se nam poroča: Vračaje se minolo sredo iz Preske domov, zagledam hribovje pobeljeno. Bilo je precej debelo, ledeno zrnje, ki je pobelilo brda. Po potu sem ga kar gazil. Škode ta prva letošnja toča ni storila nobene, le prve pomladanske cvetlice so čutile mrzlo odejo in klaverne pobešale svoje glavice. Ko sem prikorkal na topolski svet, ni bilo sledu o toči. Rumeno solnce me pozdravi z zlatimi žarki, češ, „na goro, na goro, na strme vrhe, tje kliče in miče in vabi srce“.

(V Zdenski Vasi) pri Dobrepolji so prignali na somenj dne 8. t. m. okoli 1700 glav goveje živine, 300 glav prašičev, 200 kozlov in kostrunov in 40

konj. Kupčija je bila jako živahna, posebno za pitano živino. Kakor nam poroča tamošnji gospod župan, stočilo se je vina isti dan 23 hktl. — Suše ljudje niso trpeli.

(Novo mašo) bode pel belo nedeljo v Dobruči na Dolenjskem kapucin o. Hilarij Prpar, iz znane ondašnje rodbine Korenove, ki bode poslala vže družega sina v vinograd Gospodov. Bog daj srečo!

(Strela) je udarila dne 10. t. m. v kozolec posestnika Antona Drenika v Starem Trgu pri Trebnjem. Trebanjska požarna bramba je ogenj pogasila.

(Umrlo) je v Ljubljani od 7. do 13. aprila 23 oseb, 12 moškega in 11 ženskega spola; med temi 8 v deželni bolnišnici, 1 v otroški bolnišnici, 4 v hiralnici in 3 v prisilni delavnici. — Rojenih je bilo v istem času 14 otrok, 10 moškega in 4 ženskega spola.

(„Slovensko pevsko društvo v Ptuiju“) je razposlalo sekirice za letošnji koncert, in sicer moške zборе: B. Ipavca „Slovanska pesem“, Dav. Jenka „Na moru“, A. Nedveda „Slovo“ in „Slov. dežela“; dalje mešane zборе: H. Sattnerja „Opomin k petju“, A. Försterja „Naše gore“. Dva nadaljna mešana zbora bodeta v kratkem natisnena in razposlana. Sl. društva, poverjenike in vse člane prosi odbor, da se uče te zборе in skrbé, da se bode koncert, ki se ima vršiti blizu Celja prve dni avgusta, častno zvršil. Gospodje poverjeniki naj tudi blagovoljno skrbé, da bode društvena blagajnica imela dohodke, ker je imela mnogo stroškov za tiskovine.

(Lloyd in delavci.) Dne 12. t. m. je lloydova uprava naznanila delavcem v arsenalu ultimatum: „Kdor se hoče ravnati po novem delavskem redu ter delati do pete ure, naj pride v soboto na svoje mesto; kdor pa se ne udá novi naredbi, naj pride po svoje spričevalo ter je odpuščén.“ Kakor poroča „Edinost“, se delavci ne bodo udali. Poslali so v soboto deputacijo ravnateljstvu z izjavo, da sprejmo novi red le s tem pogojem, ako se jim opoludné dovoli jedno uro počitka, ali pa povišano plačo. Pred arsenalom se je v soboto zbralo na tisoče ljudij; nemirov ni bilo. Delavci so delo ustavili.

(Opatija — javno kopališče.) Dunajski uradni list je dne 6. t. m. objavil postavbo z dne 4. marca, po kateri je Opatiji priznana javnost kopališča in zagotovljena bodočnost.

Telegrami.

Celje. 15. aprila. Pri konstituiranju okrajnega zastopa voljen načelnikom dr. Sernee, njega namestnikom Hausenbichler; v odbor iz veleposestva vitez Berks, mest in trgov dr. Dečko, kmetov Zanjer, plenuma Baš, velike obrtnije Anton Ferjen. Vsi razven zadnjega narodni.

Gorica. 13. aprila. Cesaričinja-vdova Štefanija je sinoči došla iz Miramara, ob enem ž njo pa iz Benedek belgijska kraljica s princesinjo Klementino.

Dunaj. 14. aprila. Po dvamesečnem bivanju v Budimpešti so se sinoči cesar, cesarica in nadvojvodinja Valerija s posebnim dvornim vlakom čez Dunaj odpeljali naravnost v Išli, kjer bodo ostali osem dni.

Rim. 14. aprila. Neka hiša, katero so gradili v Suzanski cesti, se je podrla; pet oseb je ranjenih, štiri so usmrtené. Kralj je zaukazal natančne poizvedbe. Stavbinskega mojstra in voditelja so zaprli.

Luksemburg. 13. aprila. Belgijski kralj in car sta regentu brzojavila, da mu želita najboljših uspehov pri prevzetem velikem nalogu.

Listnica opravištv:

G. J. T. v Severni Ameriki Sleepy Eye Minnesota: Prejeli 20 gld.; s tem je plačano za lansko leto vse in za tekoče do konca sept.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
13	7. u. jut.	725-2	3 8	sr. zap.	megla
	2. u. pop.	724-5	14-5	sl. jzap.	oblačno
	9. u. zveč.	723-8	7-8	sl. zap.	del. jasno
Srednja temperatura 8-7°, in 0-4° pod normalom.					

Izdajatelj: Matija Kolar.

Umrli so:

12. aprila. Julija Firstinger, milosrdnica, 42 let, Kravja dolina 11, jetika.

13. aprila. Frane Pavel Gschlofer, kovač, 58 let, Poljanski nasip 50, pljučni emphysem. — Jožef Elböck, delavec, 59 let, Poljanski nasip 50, vitium cordis.

Zahvala.

O smrti nepozabljivega nam sina in brata

FRANA

bili so nam v veliko tolažbo mnogoštevilni dokazi iskrenega sočutja. Dolžnost nam je torej zahvaliti se velečastitemu gospodu župniku vodiškemu, ki je s pravo krščansko ljubeznijo skrbel za druzega nam pokojnika med njegovo boleznijo ter nam požrtvovalno odvzel vso skrb za dostojen pogreb; dalje prečastitemu gospodu dekanu kamniškemu za tolažljive besede; vsej velečastitej duhovščini, ki se je od blizo in daleč tako mnogobrojno vdeležila pogreba; gospodom: Paternostru, Pribilu, Püchharju in Štamcarju, ki so prišli izkazat poslednjo čast pokojniku, kateremu so pred osmimi meseci peli ob novejši maši; gospodom bogoslovcem; župljanom brezoviškim in vodiškim ter sploh vsem, ki so nam z dokazi ljubezni in sočutja lajšali srčno ból.

V Vodicah in Ljubljani, 14. apr. 1889.

Rodbina HRIBAR-jeva.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja med boleznijo in ob smrti svoje predrage soproge

Marije

izrekam posebno prečast. gospodu župniku Rozmanu, častitim očetom frančiškanom, p. t. slavnemu društvu „Slavec“ za ganljivo petje, vsem dariteljem prekrasnih vencev, kakor tudi mnogobrojnim vdeležencem pri sprevedu svojo najtoplejšo zahvalo.

(1)

Fran Zorec.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

15. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl.	05 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	85 „	50 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „	60 „
Papirna renta, davka prosta	100 „	15 „
Akcije avstr.-ogerske banke	907 „	— „
Kreditne akcijske	298 „	— „
London	120 „	20 „
Srebro	— „	— „
Francoški napoleond.	9 „	51 1/2 „
Cesarski cekini	5 „	68 „
Nemške marke	58 „	72 1/2 „

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnečev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

na Frančiškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiš št. 4.

prilagočena prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilagočene za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleebbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Katoliška tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).
Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošlja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Ravnokar je izšla v naši zalogi knjižica, katero priporočamo za velikonočno darilo:

Godec

Poleg narodne pravljice ob vrbskem jezeru.

Spisal Anton Funtek.

(3—2)

Cena 8° gld. 1-20, elegantno vezano z zlatim obrezkom gld. 1-80, po pošti 5 kr. več.

Anton Funtek, poznat po svojih izvirnih pesniških proizvodih kakor po svojem „Zlatorogu“, daje nam z narodno pravljico „Godec“, katera se godi ob vrbskem jezeru, dragoceno pomnožitev domače naše književnosti. „Godec“ se po svoji elegantni zunanji obliki posebno priporoča za praznično darilo.

Ignacij Kleinmayer & Bambergova knjigotržnica v Ljubljani.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.